

'Pesthuis' danwel 'Rochushuis' kon geen huis zijn om in te wonen. De naam werd Sint-Jozefhuis. Na de verhuizing in 1970 van het Gasthuis naar Huize Ruijschenbergh in de Julianastraat krijgt het inmiddels gemeentelijk eigendom geworden pand allerhande nieuwe bestemmingen. Tijdelijk wordt het gebruikt door de gemeentelijke sociale dienst, korte tijd vinden de vrijwilligers van Weekblad De Streek er een 'thuis' en medio jaren tachtig vestigt zich er de Wereldwinkel, die heel recent te kennen heeft gegeven de winkeldeur na eenendertig jaar te moeten sluiten. In 2006, het pand werd toen honderd jaar, onthulde de Stichting Gemert Vrijstaat een duurzaam beeld van Sint Rochus boven in de topgevel... De foto van de gasthuisgroep uit 1962 maakt

duidelijk wat er in amper een halve eeuw allemaal veranderde. Alles. Gewoon alles! Pas midden jaren zestig gingen de eerste gasthuiszusters 'uit de kleren'. Tot dat moment was het moederklooster Nazareth nog helemaal ommuurd. Een slotklooster, waar zusters alleen met elkaar mochten praten over het werk... De jongere generaties Gemertenaren geloven niet eens meer dat dit amper vijftig jaar geleden hier bij ons, maar ook elders in ons land, toch echt het geval was. En wie staan er allemaal op deze foto? Zuster Antona (uiterst links) is herkend en ook Ties van der Velden uit de Pandelaar (zittend 2e van links). Wie helpt ons aan meer namen?

Het is een petanquebal! (Red. - Jan Timmers)

In het vorige nummer van Gemerts Heem (nr 4 jaargang 2016) stond een vraag over een houten bal, waarvan het hele oppervlak beslagen was met spijkers. Van Coen van Gelder kregen we het antwoord. Hij schrijft: "Bij mijn schoonvader, Henk van Stiphout, had ik inzage in Gemerts Heem. Hierin wordt de vraag gesteld "kanonskogel of petanquebal? Dit is 100% zeker

een petanquebal. Zo'n bal bestaat altijd uit een houten kern beslagen met spijkers. Dit weet ik omdat in mijn familie een dergelijke petanquebal (begin 20e eeuw) als trofee wordt gebruikt bij onze jaarlijkse jeu de boules wedstrijd. Deze bal is zo te zien identiek aan de bal die wordt afgebeeld in Gemerts Heem." Coen voegt daar nog een internetlink bij (<https://vanfransbodem.nl/2014/04/14/>

boules-et-daube-provencale/). De volgende informatie ontleen we aan die website.

Petanque wordt gespeeld met boules. Tot ongeveer 1900 werd er met houten boules gespeeld. Meestal waren ze gemaakt van Buxushout, een harde en taaie houtsoort met een behoorlijk soortelijk gewicht. Omdat de houten boules aan slijtage onderhevig waren werden ze voorzien

van spijkers. In 1929 werden metalen boules ontwikkeld. Tot 1959 werd er nog met zowel metalen als houten boules gespeeld; na die tijd mocht er tijdens petanquetooernooien uitsluitend met metalen boules gespeeld worden. Sindsdien zijn deze bespijkte houten boules, de zogeheten boules cloutées, geliefde verzamelobjecten geworden.

Prachtig potje uit de mobilisatietijd (Red. – SvW)

Waar e-mail al niet goed voor is! Ik ontving via dat medium een schrijven van een kringloopwinkel in het oosten van ons land, met de vraag of er Gemertse belangstelling was voor een beschilderd potje of vaasje. Afgebeeld is een liggende soldaat, bezig met schietoefeningen, en daarboven staat:

Herinnering Mobilisatie Gemert 1939
De creativiteit in het Nederlandse leger is, in afwachting van de Duitse aanval, dus niet verloren gegaan. Het kunstwerkje is te bezichtigen in de Heemkamer, in de vitrine van de Werkgroep Tweede Wereldoorlog.

